Year - April 2024

MA - Sem - IV

Marathi / English

History

Pages : 9

MA-Sem IV - Marathi

वेळ : २ तास गुण: ६०

सूचना: (१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक
(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण

प्र.१. प्रसारमाध्यम म्हणजे काय ते सांगून पारंपारिक प्रसारमाध्यमांचे प्रकारांचे स्वरूप स्पष्ट करा. 15

किंवा

प्रसारमाध्यमांमुळे होणाऱ्या सामाजिक – सांस्कृतिक परिणामांची चर्चा करा.

प्र.२. नियतकालिकांचे आधुनिक काळातील बदलत्या स्वरूपाची चर्चा करा. 15

किंवा

नभोवाणी या प्रसारमाध्यमाचा परिचय करून द्या.

प्र.३. नभोवाणी माध्यमातील विविध मनोरंजक कार्यक्रमांचे वेगळेपण स्पष्ट करा. 15

किंवा

दूरचित्रवाणी माध्यमातील जाहिरातलेखन आणि माहितीपट यांचे स्वरूप-वैशिष्ट्ये सविस्तर लिहा.

प्र.४ खालीलपैकी प्रत्येक गटातील एक टीप लिहा. 15

अ. १ मुद्रितशोधन
२ इंटरनेट

आ. १ नियतकालिकांच्या संपादनाचे महत्त्व
२ क्रीडा विषयक नियतकालिक

इ. १ आकाशवाणी बातमी लेखन
२ दूरचित्रवाणीवरील कौटुंबिक मालिका

****

X51YA67C89X51YA67C89X51YA67C89X51YA67C89

MA sem IV : English

Time: 2 Hours Marks: 60

N. B. 1. **All questions are compulsory.**
2. **Figures to the right indicate full marks.**

Q.1 Attempt **any two** short notes: **15**

1. Human Consumption Patterns and the Rebound Effect
2. Management of mineral resources
3. The need for sustainable energy systems and infrastructure

Q.2. Write **any two** short notes from the following: **15**

1. Significance of Eofeminism
2. Deep Ecology
3. Effects of Ecocide

Q.3. A How does Megha Gupta trace the history of environmental movement in India linking it with abuse of the environment in her essay "The Price of a Forest" prescribed for your study? **15**

OR

Q.3.B. Discuss the arguments articulated by Diane Ackerman in her essay "Is Nature "Natural" Anymore" with particular reference to changes in evironment

Q.4.A. Critically examine Amitav Ghosh's portrayal of women characters in their search for individual identities amidst growing globalization, economic and ecological issues in his novel, *The Hungry Tide*. **15**

OR

Q.4.B. Discuss the themes of loss, progress, powerlessness, change, conflict, and acceptance as depicted by Ruskin Bond in his short story, "Death of the Trees". **15**

****

X51YAED401X51YAED401X51YAED401X51YAED401

Time : 2 Hours Marks: 60

N.B. 1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Answer in brief 15

i. Define Learning Management System.
ii. What are the features of E-content Development?
iii. What do you mean by Bloom's Taxonomy?
iv. How can Literature specific E-content be helpful?
v. Explain Plagiarism detection mechanism.

Q.2 Write **any three** short notes from the following 15

1. Types of E-content
2. Documentation of E-content Tools
3. Needs Assessment
4. Assessment of Learning
5. Types of E-learning

Q.3.A Define technical readiness in e content. What aspects are to be considered for technical readiness in e content? 15

OR

Q.3.B. How do e content authoring tools enable systematic learning? Give suitable examples 15

Q.4.A. Explain the process of Instructional design with specific reference to content creation and formulating assessment 15

OR

Q.4.B Write a detailed note on E content for language learning and the qualities required for developing e content competency in the 21st century 15

****

X51Y338B38X51Y338B38X51Y338B38X51Y338B38

Paper Subject Code 91662 History Sources In Historical Research

MA - Sem IV History

Time 2 Hours Marks 60

N.B. 1. All Questions are compulsory.
2. All Questions carry equal Marks.

Q.1) write the Stages of examination historical documents.

Or

Evaluating the authenticity and credibility of source material is the most important t ask of a historian comments.

Q.2) Bring out the Classification of historical sources.

Or

Examine Importance of secondary sources in historical research.

Q.3) Describe the contribution of marks in materialist Approach of history.

Or

Write in detail on Michel Foucault's.

Q.4) Difference between history and Biography.

Or

Difference between history and novel.

मराठी रुपांतर

वेळ – २ तास गुण – ६०

सूचना –

१) सर्व प्रश्न सोडवणे अनिवार्य आहे.

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र.१) ऐतिहासिक कागद पत्राच्या परीक्षणाचे टप्पे लिहा.

किंवा

साधनांची अधिकृत सत्यता आणि विश्वसनीयता यांचे मूल्यमापन करणे हे इतिहासकारांचे कार्य आहे. भाष्य करा.

प्र.२) ऐतिहासिक साधनांचे वर्गीकरण करा.

किंवा

ऐतिहासिक संशोधनात दुय्यम साधनांचे महत्व यांचे परीक्षण करा.

प्र.३) इतिहासाच्या भौतीकवादी दृष्टिकोनामध्ये मार्क्सच्या योगदानाचे वर्णन करा.

किंवा

मिशेल फुकोवर सविस्तर लिहा.

प्र.४) इतिहास आणि आत्मचरित्र यातील फरक स्पष्ट करा.

किंवा

इतिहास आणि कादंबरी यातील फरक स्पष्ट करा.

****

X51YE685F9X51YE685F9X51YE685F9X51YE685F9

MA - sem IV - History

TIME: 2 hours **Marks: 60**

N.B. (1) Attempt all questions

(2) All questions carry equal marks

1. A) Analyse the responsible factors for the declining position of women in India

OR

B) Describe the various forms of exploitation of women in contemporary India.

2. A) Trace the concept of minority and status of various minority groups in India.

OR

B) Explain the role of Human Rights Commission in incidents of communal violence in India

3. A) 'The nature of Indian caste system is heterogeneous' – Comment

OR

B) Review the different forms of caste-based atrocities.

4. A) Discuss on the various issues of labour in unorganized sector

OR

B) Write an essay on issues of child labour.

****

X51Y32E971X51Y32E971X51Y32E971X51Y32E971

मराठी रुपांतर

(वेळ : २ तास) [एकूण गुण ६०]

सूचना: (१) सर्व प्रश्नांना **समान** गुण आहेत.
(२) **सर्व प्रश्न** सोडवणे आवश्यक आहे.

१. अ) भारतातील स्त्रियांच्या घसरत्या स्थानाला जबाबदार असलेल्या घटकांचे विश्लेषण करा

किंवा

ब) समकालीन भारतातील महिलांवर होणाऱ्या विविध प्रकारच्या शोषणाचे वर्णन करा

२. अ) अल्पसंख्याकत्व संकल्पना सांगून भारतातील विविध अल्पसंख्याक गटाच्या स्थितीचा मागोवा घ्या.

किंवा

ब) भारतातील जातीय हिंसाचारांच्या घटनांत मानव अधिकार आयोगाची भुमिका स्पष्ट करा

३. अ) भारतीय जातीसंस्थचे स्वरूप विषम आहे – भाष्य करा

किंवा

ब) जातीमुळे होणाऱ्या अत्याचारांच्या भिन्न-भिन्न प्रारूपांचे पुनरावलोकन करा

४. अ) असंघटित क्षेत्रातील कामगारांच्या विविध प्रश्नांवर चर्चा करा

किंवा

ब) बालमजूर समस्यांवर निबंध लिहा

****

X51Y32E971X51Y32E971X51Y32E971X51Y32E971

(7)

Paper / Subject Code: 91662 / History: Sources In Historical Research

MA : sem IV : History

Time – 2 Hours Marks – 60

N.B. 1. All Questions are compulsory.
2. All Questions carry equal Marks.

Q.1) write the Stages of examination historical documents.

Or

Evaluating the authenticity and credibility of source material is the most important t ask of a historian comments.

Q.2) Bring out the Classification of historical sources.

Or

Examine Importance of secondary sources in historical research.

Q.3) Describe the contribution of marks in materialist Approach of history.

Or

Write in detail on Michel Foucault's

Q.4) Difference between history and Biography.

Or

Difference between history and novel.

मराठी रुपांतर

वेळ – २ तास **गुण – ६०**

सूचना –

१) सर्व प्रश्न सोडवणे अनिवार्य आहे.

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र.१) ऐतिहासिक कागद पत्राच्या परीक्षणाचे टप्पे लिहा.

किंवा

साधनांची अधिकृत सत्यता आणि विश्वसनीयता यांचे मूल्यमापन करणे हे इतिहासकारांचे कार्य आहे. भाष्य करा.

प्र.२) ऐतिहासिक साधनांचे वर्गीकरण करा.

किंवा

ऐतिहासिक संशोधनात दुय्यम साधनांचे महत्व यांचे परीक्षण करा.

प्र.३) इतिहासाच्या भौतीकवादी दृष्टिकोनामध्ये मार्क्सच्या योगदानाचे वर्णन करा.

किंवा

मिशेल फुकोवर सविस्तर लिहा.

प्र.४) इतिहास आणि आत्मचरित्र यातील फरक स्पष्ट करा.

किंवा

इतिहास आणि कादंबरी यातील फरक स्पष्ट करा.

****

59099

X51YE685F9X51YE685F9X51YE685F9X51YE685F9

MA - Sem IV : History

Time – 2 Hours Marks – 60

N.B. 1. All Questions are compulsory.
2. All Questions carry equal Marks.

Q.1) write the Stages of examination historical documents.

Or

Evaluating the authenticity and credibility of source material is the most important t ask of a historian comments.

Q.2) Bring out the Classification of historical sources.

Or

Examine Importance of secondary sources in historical research.

Q.3) Describe the contribution of marks in materialist Approach of history.

Or

Write in detail on Michel Foucault's

Q.4) Difference between history and Biography.

Or

Difference between history and novel.

मराठी रुपांतर

वेळ – २ तास गुण – ६०

सूचना –

१) सर्व प्रश्न सोडवणे अनिवार्य आहे.

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र.१) ऐतिहासिक कागद पत्राच्या परीक्षणाचे टप्पे लिहा.

किंवा

साधनांची अधिकृत सत्यता आणि विश्वसनीयता यांचे मूल्यमापन करणे हे इतिहासकारांचे कार्य आहे. भाष्य करा.

प्र.२) ऐतिहासिक साधनांचे वर्गीकरण करा.

किंवा

ऐतिहासिक संशोधनात दुय्यम साधनांचे महत्व यांचे परीक्षण करा.

प्र.३) इतिहासाच्या भौतीकवादी दृष्टिकोनामध्ये मार्क्सच्या योगदानाचे वर्णन करा.

किंवा

मिशेल फुकोवर सविस्तर लिहा.

प्र.४) इतिहास आणि आत्मचरित्र यातील फरक स्पष्ट करा.

किंवा

इतिहास आणि कादंबरी यातील फरक स्पष्ट करा.

****

X51YE685F9X51YE685F9X51YE685F9X51YE685F9

Paper Subject Code 91662 History Sources In Historical Research

MA - Sem IV - History

Time : 2 Hours

Marks : 60

N.B. 1 All Questions are compulsory
2 All Questions carry equal Marks

Q.1) write the Stages of examination historical documents

Or

Evaluating the authenticity and credibility of source material is the most important task of a historian comments

Q.2) Bring out the Classification of historical sources

Or

Examine Importance of secondary sources in historical research

Q.3) Describe the contribution of marks in materialist Approach of history

Or

Write in detail on Michel Foucault's

Q.4) Difference between history and Biography

Or

Difference between history and novel.

मराठी रुपांतर

वेळ – २ तास

गुण – ६०

सूचना –

१) सर्व प्रश्न सोडवणे अनिवार्य आहे.

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र.१) ऐतिहासिक कागद पत्राच्या परीक्षणाचे टप्पे लिहा.

किंवा

साधनांची अधिकृत सत्यता आणि विश्वसनीयता यांचे मूल्यमापन करणे हे इतिहासकारांचे कार्य आहे. भाष्य करा.

प्र.२) ऐतिहासिक साधनांचे वर्गीकरण करा.

किंवा

ऐतिहासिक संशोधनात दुय्यम साधनांचे महत्व यांचे परीक्षण करा.

प्र.३) इतिहासाच्या भौतीकवादी दृष्टिकोनामध्ये मार्क्सच्या योगदानाचे वर्णन करा.

किंवा

मिशेल फुकोवर सविस्तर लिहा.

प्र.४) इतिहास आणि आत्मचरित्र यातील फरक स्पष्ट करा.

किंवा

इतिहास आणि कादंबरी यातील फरक स्पष्ट करा.

****

59099

X51YE685F9X51YE685F9X51YE685F9X51YE685F9